

- організація виконання студентами взаємопов'язаних циклів індивідуальних задач для самостійної роботи на протязі семестра;
- підвищення значимості ролі і місця в практичній підготовці фахівців курсових робіт по виробничій тематикі.

5. Принцип неперервності контролю практичної підготовки.

Як уже згадувалося, активізація самостійної роботи студентів в процесі практичної підготовки передбачає суттєве змінення функцій її неперервного контролю і управління. В училищі створена дійсна система контролю і управління якістю підготовки фахівців високої кваліфікації, яка передбачає трьохрівневий контроль на всіх етапах навчання. В процесі навчання і виробничого процесу організується початковий, поточний і підсумковий контроль, змінюються функції і методика проведення екзаменів і зачетів по практиці. Методика підсумкового контролю передбачає рішення ситуаційних задач з майбутньої професійної діяльності і оцінку рівня підготовки учасників і студентів відносно їхніх здібностей синтезувати і застосувати знання.

Безсумнісно, що для забезпечення преемственности практичної підготовки кваліфікованих робітників і молодших фахівців необхідно, щоб допрофесійна підготовка в загальноосвітній школі і професійна в вищій школі будувалися на єдиній політехнічній основі, яка включає надання учасникам знань відносно наукових основ сучасного виробництва і формування у них системи політехнічних знань і умінь. В таку систему, по нашому мненню, повинні увійти загальні для багатьох професій вміння і навички – організаційні, комунікативні, технічні, технологічні, аналітичні, графічні, обчислювальні і інші. Отже, практичне навчання може бути продовженням трудового і політехнічного. Процес трудового навчання в школі повинен полегшувати оволодіння новими вміннями і навичками на наступній ступені навчання в училищі.

Для забезпечення преемственности професійної підготовки цілеспрямовано комплексно підходити до побудови навчально-виховного процесу на єдиній політехнічній основі, враховуючи варіативність виробничого навчання, використовуючи різні методи. Характерною рисою випускників ВПУ кваліфікованого профілю на регіональному рівні є востребованість їх на ринку праці за рахунок підготовки по інтегрованим професіям, ступінчатості освіти, неперервності виробничої практики, що значно підвищує їхню конкурентоспроможність.

Урахування регіональних, соціально-економічних, кліматичних, етнічних і інших особливостей в управлінні виробничою практикою є важливим умовою підвищення її ефективності.

Проведений нами аналіз свідчить про необхідність глибокої демократизації управління і організації навчально-виховного процесу в ВПУ; постійного розвитку і оновлення педагогічних систем теоретичної і практичної підготовки фахівців сфери послуг відповідно до динаміки змін в суспільстві; варіативності, гнучкості в виборі змісту форм, методів, засобів навчання з урахуванням специфіки галузі, регіону, опережаючого професійного навчання і розвитку позабюджетної діяльності в тісному взаємодії з соціальними партнерами.

Источники и литература:

1. Батішев С.Я. Научна організація навчально-виховного процесу. – М.: Вища школа, 1980. – 456 с.
2. Беляєва А. П. Проблеми методології і методики дидактичних досліджень в ПТО. – М.: Вища школа, 1978. – 160 с.
3. Куценко В.І., Остафійчук Я.В. Трансформації соціальної сфери України: Регіональний аспект: Монографія / За ред. С.І. Дорогунцова. – К.: Оріяни, 2005. – 400 с.

Пріпутніков О. А.

РОЛЬ PR - ДІЯЛЬНОСТІ В СУЧАСНОМУ СВІТІ

На рубежі століть інформаційні потоки поширюються на територіях великої кількості країн та регіонів. Відкритий і широкий доступ до різноманітних джерел інформації та її активне використання є сферою духовного і матеріального виробництва, яка глобально трансформує свідомість суспільства, сприяє перебудові відносин між людьми, спільнотами, державами, націями та народами.

Сьогодні інформація діє в якості геополітичного феномену у взаємовідносинах народів, визначаючи майбутнє державних і суспільних інститутів, ціннісних систем і способу буття і на цій основі формує концепцію інформаційного суспільства, що докорінно відбивається на перегляді його пріоритетних ліній розвитку.

У ХХІ столітті світова спільнота стає більш залежною ніж це було раніше від комунікації як інформаційного аспекту спілкування. Сучасна епоха наскрізь технологічна і вона не змогла залишити поза увагою комунікативні потоки, що стрімко пронизують весь зміст нашого повсякденного життя. Характеристиками комунікативних потоків стали визначальними факторами у вирішенні багатьох важливих питань.

Сьогодні статус тієї чи іншої організаційної структури визначається тим місцем, яке вона займає в потоках масової інформації. Саме в нашому столітті виявляється феномен нової ролі громадської думки. Успіх запроваджених реформ в політичній, економічній та духовній сферах життя нашого суспільства прямо пов'язаний з підтримкою їх широкою громадськістю. Урахування впливу громадської думки буде зростати в міру розвитку ринкових відносин, зміцнення демократичних інститутів і становлення громадянського суспільства. Характеризуючи сутнісні прояви ХХІ століття фахівці підкреслюють, що це – вік інформації, демократії та розвинутої громадської думки як найважливішого інструменту громадянського суспільства, яка не тільки міцно тримає "сплячих та дрімлючих" і примусить звернути увагу на природу громадської думки, але й підштовхне процес формування єдиної концепції громадської думки, якої поки що немає.

Сьогодні визначним чинником у вирішенні багатьох питань стали характеристики комунікативних потоків. Вміння збирати, обробляти інформацію та приймати на її основі управлінські рішення і поширювати їх на аудиторію стає нині одним із важливих чинників ефективності роботи. XX століття виявило актуальну потребу в технологічному підході до комунікації, що стає запорукою успіху організації і управління комунікативним простором у новому XXI столітті. Комунікативні технології досягли піка свого розвитку наприкінці XX століття і характерною їх рисою є спроба впливати на масову свідомість, що відрізняє їх від інших варіантів міжособистісного впливу. В світовому арсеналі засобів оптимізації соціальних відносин сформувалася ціла система засобів та методів, які входять до інноваційної комунікативної технології публік релейшнз (PR). Паблік релейшнз (англ. public relations, public – громадський, relations – відносини, зв'язки) – зв'язки з громадськістю (початково у США) – організація громадської думки з метою найбільш успішного функціонування підприємства (організації, фірми) та підвищення її репутації. Здійснюється різними шляхами, але, перш за все, – засобами масової інформації. Мистецтво взаємовідносин між державними (управлінськими), громадськими структурами (пор. пабліситі, мерчандайзинг, маркетинг) і громадянами в інтересах всього суспільства

Як засіб впливу на громадську думку, ця діяльність існувала ще за сивої давнини. Прообрази PR як одного з елементів управління суспільством можна прослідити у Стародавньому Китаї, на Стародавньому Сході, в Стародавній Греції та Римі, в Київській Русі. Як сформована та оформлена в професійну сферу, ця діяльність з'явилась у США, де демократичні принципи і розвинутість громадянського суспільства обумовлюють широку поінформованість народу щодо подій і фактів суспільного життя. Як відомо, вперше офіційне вираження терміну "паблік релейшнз" ("public relations") застосував президент США Томас Джефферсон, коли в 1807 році в чернетці свого "Сьомого звернення до Конгресу" він дописав його замість викресленого "стан думки".

PR – це одна з функцій управління, яка сприяє встановленню та підтримці спілкування, взаємопорозуміння, прихильності та співробітництва між організацією та її громадськістю. Вона включає в себе вирішення різних проблем: забезпечення керівництва організації інформацією про громадську думку і надання йому допомоги в розробці відповідних заходів, забезпечення діяльності керівництва в інтересах громадськості, підтримання управлінців у стані готовності до різних змін шляхом своєчасного передбачення тенденцій, використання досліджень та відкритого спілкування як засобів діяльності.

"Біблія" американських спеціалістів в сфері PR, яка написана С.Катліпом, А. Сентером, Г. Брумом дає найбільш вдале визначення цього феномену: "PR – це функція менеджменту, яка встановлює і підтримує взаємокорисні стосунки між організацією та громадськістю, від якої залежить її успіх чи невдача". Такий самий підхід, але в більш розгорнутому викладенні демонструє наступне визначення М.Менчера: "PR – це функція менеджменту, яка оцінює стосунки громадськості, координує політику та дії індивідуума чи організації із суспільними інтересами і реалізує програму дій для досягнення суспільного розуміння й сприйняття". Товариство зв'язків з громадськістю Америки (Public Relations Society of America - PRSA) у своїй офіційній заяві наводить наступне нормативне визначення паблік релейшнз: "PR, сприяючи встановленню взаєморозуміння між окремими групами та організаціями, допомагають нашому складному плюралістичному суспільству приймати рішення і діяти більш ефективно. Вони забезпечують гармонізацію приватної та громадської діяльності". Новий міжнародний словник Уебстера дає наступне тлумачення цього поняття: "Сприяння встановленню взаєморозуміння та доброзичливості між особою, організацією та іншими людьми, групами людей або суспільством у цілому за посередництвом розповсюдження роз'яснювального матеріалу, розвитку обміну (інформацією) та оцінки громадської реакції".

Особливого значення для функціонування PR набуває відкритість інформації та чесність тих фахівців, що займаються цим різновидом управлінської діяльності. Ці принципи комунікації відомий діяч Міжнародної асоціації паблік релейшнз С.Блек вважає провідними: "Паблік релейшнз - це мистецтво і наука досягнення гармонії за допомогою взаєморозуміння, заснованого на правді й повній інформованості".

В жовтні 2004 року на міжнародній конференції представників PR - агенцій в Оттаві було дано таке визначення: PR- зв'язки з громадськістю - це наука і мистецтво управління процесом комунікації між організацією та її цільовими групами громадськості з метою цілеспрямованого формування громадської думки у бажаному для організації напрямку за підтримки засобів масової комунікації.

Аналізуючи сучасні визначення PR–діяльності можна зробити такі висновки:

- природа PR–діяльності є такою, що вона вже за своїм визначенням заявлена на досягнення взаємопорозуміння і громадянської злагоди;
- PR–діяльність необхідна для становлення та розвитку демократії, без неї не може ефективно розвиватися бізнес, вона ж сприяє формуванню громадянського суспільства;
- тільки в суспільстві, де особистості гарантована повна система громадянських прав і свобод і людина сприймається як індивідуальність, на дії якої можна впливати тільки шляхом переконання, а не примусу, виникає об'єктивна історична потреба у створенні нової атмосфери відносин між державою і громадянами, в міжособистісних стосунках, між організаційними структурами і громадськістю, тобто виникає об'єктивна необхідність у розвитку професійного інституту паблік релейшнз.

В наших умовах поява паблік релейшнз як сфери діяльності стала наслідком розвитку демократії, ринкових механізмів господарювання і запитів соціально – економічної і політичної практики в цілому, а також необхідності урахування різних інтересів в економіці, політиці та їх причинно – наслідкового взаємозв'язку.

Як специфічна функція управління PR пропонують багатоаспектну діяльність з реалізації своїх цілей, і незалежно від того, в якій сфері вони реалізують свої завдання – у бізнесі, в органах державної чи місцевої влади, у соціальній сфері або в міжнародних відносинах, вони володіють низкою власних концептуальних функцій, які можна розглядати як особисті функції управління.

Аналізуючи та узагальнюючи наведені вище визначення діяльності PR, необхідно відзначити їх безпе-

речну цінність виходу на PR кризів призму громадської думки, що становить предмет вивчення та аналізу паблік рілейшнз. Громадська думка заявила про себе як могутня самостійна сила в кінці ХХ століття.

Ми вже пересвідчилися у значущості юристів та економістів у сучасному суспільстві, далі черга за спеціалістами з паблік рілейшнз. Саме вони дадуть змогу перейти до діалогу у відносинах населення і різних структур суспільства. Адже в демократичному суспільстві неможливі будь-які суттєві зміни без вивчення громадської думки й погодження з громадянським суспільством.

Джерела та література

1. Алешина И. Паблік рілейшнз для менеджерів і маркетерів. - М.: Гном –Пресс, 2004. - 256 с.
2. Зверинцев А. Коммуникационный менеджмент. Рабочая книга менеджера PR. - СПб.: Союз, 2006. - 341 с.
3. Плис Р., Курейко В. PR - не роскошь, а средство //Эффективная реклама, 2005, сентябрь. - С. 33- 37.
4. Синяева И.М. Паблік рілейшнз в коммерческой деятельности: Учебник //Под редакцией проф. Г.А.Васильева. - М.: ЮНИТИ, 2005. - 287 с.
5. Яковлев И.П. Паблік рілейшнз в организациях.- СПб.:Питер, 2005.- 198 с.

Рогатин В.П.

РЕГИОНАЛЬНАЯ ПОЛИТИКА: СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ

В формировании регионов как субъектов политических процессов важную роль играет региональная политика государства. Термин региональная политика зачастую сильно идеологически окрашен. Он может использоваться в разных значениях, в зависимости от общей политики государства, характера и базовой идеологии его политического режима.

В этом смысле показательное понимание сущности региональной политики в советской науке, данное Э. Б. Алаевым: «Региональная политика государства – сфера деятельности по управлению экономическим, социальным и политическим развитием страны в пространственном, региональном аспекте, то есть связанная со взаимоотношениями между государством и районами, а также районов между собой» [1, с.189-190].

В сложившемся в советской науке понимании региональной политики ярко проявился ее экономико-центризм и приоритет центрального управления. На данный подход не является монополией советского стиля мышления. В Украине данная тенденция нашла свое выражение в исследовании «Региональна політика: методологія, методи, практика», автори якої утверджають, що державна регіональна політика, в першу чергу, повинна ґрунтуватися на цілях збереження цілості держави, зміцнення національної безпеки України. По тому регіональна політика повинна бути «пронизана духом національного єдинства». І лише для реалізації даної цілі вона повинна враховувати особливості кожного регіону і виражати компроміс державних регіональних і місцевих інтересів [11, с.37].

Цілі регіональної політики в розвинутих капіталістических країнах також нерідко формулюються схожим образом: «ціль регіональної політики – сбалансованість, то є свести к мінімуму те нерівності, які створюють ґрунт для виникнення соціальних конфліктів, перешкоджають соціально-економічному розвитку країни в цілому і зближенню в розвитку її частей» [7, с.5].

С точки зору економікоцентризму в регіоналістическій науці розуміння регіональної політики в цілому обґрунтовано і відповідає міжнародній практиці. М. Лендґел свідчить, що в Європі склався консенсус в питанні про те, що роль регіональної політики складає в гарантуванні напрямку державних засобів в найбільш депресивні регіони [8, с.73]. Проблеми взаємодії регіонів і центру починаються тоді, коли розподільні функції центральних органів влади перетворюються в стабільно патерналістическі дії, перешкоджають самостійному розвитку регіонів, перетворюючи їх в пасивних реципієнтів централізованого розподіляемого ресурсів.

Особливості даного підходу, який А. П. Голиков достатньо точно охарактеризував як агентську модель регіональної політики [3, с.29], можна свести к наступному

- Регіональна політика направлена на максимально ефективне використання потенціалу всього держави, в першу чергу за рахунок системи розподілу праці між окремими територіями.
- Врахування інтересів регіонів можливе лише за рахунок досягнення певного компромісу загальнодержавних і регіональних інтересів, причому основним агентом формування такого компромісу виступає центральна влада.
- Одна з основних завдань регіональної політики – мінімізація дисбалансу в розвитку за рахунок активної ролі центральних органів влади.

Таким образом, основним субъектом региональной политики выступают центральные органы власти, формирующие систему «центр – регионы» и делегирующие регионам определенные, четко дозированные полномочия.

Ориентация региональной политики на «выравнивание» уровня развития регионов неявно основывается на социалистической идеологии [12, с.43], подразумевающей государственный патернализм и приоритет равенства. В таком подходе подразумевается, что конфликтные ситуации в государстве, субъектами которых выступают отдельные территории, возникают в регионах со слабым развитием. Но практика свидетельствует о том, что более развитые регионы часто предъявляют претензии на свою особую роль в государстве, отказываясь субсидировать менее развитые (Квебек, Ломбардия, Каталония, Баскония, Татарстан). То есть, региональная политика, направленная на выравнивание уровня развития регионов, часто не менее конфликтно опасна.

В 90-е гг. ХХ в. стало формироваться принципиально новое понимание региональной политики, исходящее из отношений партнерства различных уровней власти. Эта тенденция связана с усилением влияния в странах Евросоюза концепции «нового регионализма», согласно которой наиболее оптимальным путем раз-